

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

Oglaš se računa po tarifi v petiti; za naslove z debilimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih tiskanih, osmrtnice in javnozdravne, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nečankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravištvu ulica Molino piccolo št. 8, II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Častiti našim gg. naročnikom!

Ker se bliža tretje četrtletje prosimo č. gg. naročnike naše, da za časa obnovitve naročbo na naš list. Onim našim gg. naročnikom, ki so v zastanku še za drugo četrtletje ali pa celó za vse leto, pošljemo 25. t. m. tirjalnice ter bodemo primorani jim ustaviti list, ako ne dopolnijo zastanka do 30. t. m. Stroški za naš list so veliki ter nemarnost plačevanja spravlja v nevarnost obstanka lista. Prosimo tudi č. gg. naročnike, da nam pridobijo novih naročnikov, a prijatelje, da pristopijo kakor naročniki našemu listu, ki je najcenejši 6krat na teden, t. j. slovenski list in ki prinaša raznovrstno gradivo.

Uredništvo.

Upravištvu.

Rojaki!

Bliža se nam zopet praznik svetih bratov Cirila in Metoda in 2 njim takorekoč imendan naše družbe, katera si je ravno ta dva slovanska svetca izbrala za svoja pokrovitelja. Zadnja leta slavil je slovanski svet spomin svojih velikih blagovestnikov s tem, da je ob njunem godu zložil za našo družbo

Cirilo-Metodijski dar.

Pomen delovanja sv. Cirila in Metoda za razvoj slovanskih narodov je pač vsakemu zavednemu Slovincu dobro znan; istotako pa je tudi slehernemu rodoljubu popolnoma jasna neizmerna važnost družbe sv. Cirila in Metoda, zlasti za nas pokrajinske Slovence. Izvestno bi torej že to dejstvo samo na sebi moralo vzbuditi tudi letos vse prijatelje naše družbe, da bi na dan njenih svetih bratov-zaščitnikov za njo imeli „odprto srce in odprte roke!“

Toda letos nam je povdarjati še drugo, žalibog sila neugodno dejstvo. Velikonočni potres prizadel je tudi naši družbi hud udarec.

Bela Ljubljana, duševno središče vseh Slovencev, sedež družbe sv. Cirila in Metoda, je tako razdejena, da si še le čez leta in leta komaj opomore po neutrudnem delu in težkih gmotnih žrtvah; in ravno tako se godi velikemu delu kranjske dežele, od koder so naši družbi redno dohajali najizdatnejši doneski. Ni čuda torej, da se žalostne posledice potresove katastrofe kažejo tudi v naši osrednji blaginji: dohodki se dan za dnevom krčijo, stroški pa so vedno isti, da celó čedalje bolj naraščajo. — Toda družbe sv. Cirila in Metoda nam

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

(Dalje.)

„Izrodi! zaškripal je Stepko iz sebe. Skočil je k postelji, odtrgal puško, — puška vplamti, — počil —

„Jezus Krist!“ zavriščalo je žensko grlo, zavesa se je razmaknola in v sobo je navalila na smrt blede žena, razpuščenimi črnimi lasmi, v nočni beli halji; črne oči so jej gorele od strahu, ustnice drhtale, in razprostiti onemogli roki proti Pavlu, vskliknola je: „Sinko! Sinko! Kje si, joj, kje si?“

In zapazila je izza dima sina, ki je stal kraj mramornatega kamina. Bil je blede, a z mrkega čela curila mu je rdeča kri. In vrgla se je mati na sina kakor brez zavesti, objemaje ga v besnej ljubezni.

„Tu sem, mati, mati mila,“ prodahnol je Pavel, ovivši strastno roki okolo materinega života.

„Kri! Bože! Reci, kje te boli? Poma-

niti najhujši potres ne sme podreti v prah in razvaline! Dvignimo se mi, bratje Slovinci, v vseh ozemljih, katerih ni oškodoval strašni letošnji potres, dvignimo se kakor jeden mož ter priskočimo v tej resni dobi na pomoč dični naši družbi!

To je sveta dolžnost posebno še nam tržaškimi Slovincem. Nam je družba sv. Cirila in Metoda ustanovila prvo slovansko šolo ter jo krepko vzdržuje z žrtvami, katere smemo pri svojih skromnih razmerah po vsej pravici imenovati velikanske. Sto in sto otrok nam je družba že rešila gotove pogube, vzgojivši jih v pravem slovanskem, to je v verskem in narodnem duhu. Naša mladina pa je naša nada, naša bodočnost, in zato moramo iz vsega srca biti hvaležni družbi, ki je v pravem spoznanju vzvišene svoje naloge posvečuje toliko skrbi, toliko ljubezni!

Sedaj pa se nam ponuja najlepša prilika, da to svojo hvaležnost zopet enkrat izkažemo dejanski. Prošnje za družbo sv. Cirila in Metoda so pri tržaških rodoljubih vsikdar našle živahen odmev, in zato smo trdno uverjeni, da je tudi naš današnji poziv seme, ki pače na rodovitna tla.

Zbirajmo in zlagajmo tedaj doneske, velike in male, za Cirilo-Metodijski dar, ter smatramo za svojo častno dolžnost, delovati z vsemi silami na to, da si z istim tudi letos osvetlimo lice pred ostalim slovanskim svetom! Rojaki! Temni oblaki so sedaj pridriž nad našo družbo, nastopil je za njo nevaren čas. Dal Bog, da te goste megle skoraj prodere solnce rodoljubne požrtvovalnosti, dal Bog, da nam iz nje pred vsem čim preje zasije svetel žarek: izdaten in časten Cirilo-Metodijski dar!

V Trstu, meseca junija 1895.

Načelnštvo moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

Janko Macák, Matko Mandić,
t. j. zapisnikar. t. j. prvomestnik.

Poročilo

odborna pol. društva „Edinosti“ o dogodkih v nemilem društvenem letu

Odbor imenovanega društva je sestavil nastopno poročilo za jutrišnji občni zbor:

Slavni zbor!

Predno preidemo k poročanju o dogodkih iz minolega leta, povedati treba, da se je odstopajoči odbor v svoji prvi seji dne 29. julija 1894. konstituiral nastopno: 1.

gaj. Bogorodica sveta!“ zajecjala je onemogla žena.

„Pomiri se, sladka mati! Ni nič. Zrno je razbilo mramor, a košček me je zadel ob čelo,“ odvrnil je Pavel.

„A kaj je tebe doneslo, Marta?! Zapusti me!“ zapovedal je Stepko, ki je stal doslej mrkega lica ves iz sebe.

Počasi je krenola Marta glavjo, solzne oči so ji zabliskale, a na licu se je pojavila sumna rdečica.

„Kaj me je doneslo, gospodine Stepan.“ Vidite, ta-le je moj sin. Poglejte mu junaško čelo, kri mu je je oblila. Mari ga je dosegla turška sablja? Ne; ni bil kleti sobražnik, oče, lastni mu oče vzdignol je ubijalsko roko na svoj porod, da ga zatre besen. Kaj me je doneslo? I volčica brani svoje mlade, a jaz slaba ženska dohitela sem, da se pritiskem k prsim svojega sina, da mu bodem ščit proti slepi besnosti očetu. Da, da, ubiti ste ga hoteli, ubiti. A zakaj, gospodine moj? Ker je zaprečil, da mu oče ne pogazi zvestobe materi —

„Marta!“ — zarohnel je Stepko.

„Da, da; vse sem čula za vratmi, vse.

podpredsednikom je bil izvoljen dr. g. Gustav Gregorin, II. podpredsednikom g. Ivan Marija Vatovec, tajnikom g. Makso Cottič, blagajnikom g. Ante Bogdanović, v II. seji pa so bili imenovani zaupni možje za Trst, njega okolico in Istro.

Slavna gospoda! Priznati nam je kar odkrito, da o delovanju našega društva v minolemu letu na zunaj ne moremo poročati toli ugodno, kakor bi želeli. Z druge strani pa je bilo predsedništvo tega društva ravno v minolemu letu tako obremenjeno s posli kakor malokdaj poprej. In ravno ta obilica poslov je bila deloma povod, da se predsedništvo ni moglo toliko brigati za vnanje posle kakor je gotovo želelo; z druge strani so nas tudi stalno ovirali skrajno neugodni odnosi, v katerih smo živeli primorski Slovani v minolemu letu.

Troje zelo važnih dogodkov moremo za beležiti iz minolega leta.

Prvi tak dogodek je bil upor istrskih Italijanov proti znani naredbi ministerstva za pravosodje glede dvojezičnih napisov. To je bila sicer le mrvica enakopravnosti, ki nam ni hoteli dovoliti slavna vlada; no, mi smo se razveselili tudi te mrvice, kar je vlada pokazala s tem vsaj nekoliko dobre volje. Toda nestrpnost naših sodeželanov italijanske narodnosti — ali pravo za pravo onih kolovodjev, ki si umetnim načinom privajajo vodstvo pomorskih Italijanov — nam ni hoteli privoščiti niti te mrvice, da si naš življ sestavlja večino prebivalstva v Istri. Vsem vam so gotovo še v spominu gnusne demonstracije, ki jih je uprizorila politična svojat — z dobro znanimi intelektualnimi provzročitelji za hrbtom — po vseh mestih Istre. Svojeat se je upirala vladnim naredbam, teptala je z nogami zakone avstrijske, zalila na nečuvnen način večino prebivalstva in se slednjič nasiljem uprla tudi organom javne varnosti — kromo svojim zločinskim dejanjem pa je postavila s tem, da je demonstrola celo proti c. kr. vojakom, dospelšim v Piran, da čuvajo avtoriteto oblasti in ugled vlade. Na teh dogodkih se je škandalizoval več pošten svet. Ali dogodilo se je vendar, na česar niti mislili nismo: vlada se je ustavila pol poti — seveda pod pritiskom predobro znanih parlamentarcev na Dunaju ki dosledno dajejo potuho nestrpnosti naših nasprotnikov — in tako je vsaj deloma triumfovala nasprotna sila.

Predsedništvo našega društva smatralo je za svojo dolžnost uvesti širo akecijo, da se — seveda v sporazumljenju s prvaki

Ker je zaprečil, da nedolžno dekle ne bode žrtva vaše grešne polhotnosti, ker ni dopustil, da Gregorijančevo ime bode omadeževano razbojništvom —

„Marta, molči, ker Bog —“

„Ne! jaz ne molčim,“ dignola je Marta ponosno glavo. „Dosti sem molčala, dosti trpela zla. Dan za dnevom bil mi je vek za vekom peklenske muke. Črna bol mi je razjedala dušo, zatirala telo, a moje srce bilo je gnezdo strupenih kač. Oh koliko noči sem prebдела klečé pred razpetim Bogom, koliko krvavih solz je orosilo moje zglavje! Molila sem po dnevi, molila sem po noči za svoje milo dete, za svojega nezvestega moža. A moja molitev, kakor da je padla na neploden kamen. A sedaj, ko se mi je v srce ugledal smrtonosni črv, ko mi se duša trga od telesa, ko se pred menoj odpira črni grob, sedaj, o Bog, rodni oče pripravljaj sinu smrt, ker ni dopustil, da omadežuje grehom spalnico materino. Oj Stepan, — Stepan — grešnik — roka Božja —“

„Žena — žena — zadavim te,“ skočil je Stepko besen k Marti in zagrabivši jo za prsi, stresel jo silno.

istrskimi — kolikor le možno paralizuje ta vspeli z nasprotne strani. Ne gledé na to, da-li dosežemo pri slavni vladi kakov vspeli ali ne, morali smo skrbeti za to, da bode konstatovano pred vsem svetom: da ni res, kar trde naši nasprotniki, da je namreč Istra italijanska zemlja, ampak dokazati je bilo, da je večina prebivalstva slovanskega rodu, ki zasluži že po svoji zvestobi in lojalnosti popolne enakopravnosti z italijanskimi sodeželani.

Ta akcija je obstala v tem, da so občine po Istri jele odposiljati prošnje za izvedenje popolne enakopravnosti pri vseh uradih po Istri. Takih prošenj se je odposlalo okolo 200 z več tisoč podpisi. Ob tej priliki beležimo zadovoljstvo, da so prošnje izšle tudi iz takih občin, ki so bile dosedaj po svoji večini v italijanskem taboru.

Ta akcija je zahtevala mnogo truda in pisanja se strani predsedništva našega društva.

Drugi važni dogodek v minolemu letu je bil shod zaupnih mož v Ljubljani. Osnovni odbor temu važnemu shodu je doposlal tudi našemu društvu načrt prvotnih resolucij, o kojih je bilo obravnavati. Odbor našega društva se je takoj lotil z vsjo zares, ostjo proučevanja teh resolucij, da pripomore po svoji moči, da se iste predelajo in sestavijo tako, da dobimo popoln in čist program za ves narod slovanski. Tudi to delo je zahtevalo mnogo truda. Shajali smo se v seje, ki so trajale pozno v noč, in proučevali smo resolucije točko za točko in stavili smo slednjič nasvete, kakor nam jih je narekovalo naše političko uverjenje, naša previdnost in naš življ čut zavzajemnost z vsemi Slovani v monarhiji sploh in z našimi najbližnjimi brati Hrvati še posebe.

(Dalje prih.)

Radi dogodkov povodom volitev volilnih mož v Istri.

Interpelacija posl. Spinčiča, dr. Laginja in Lovarišev v seji pešanske zbornice dne 14. junija 1895.

(Dalje.)

Volilna lista za kmečko občino Vižinada je bila sestavljena jednostranski, kar je razvideti že iz okolnosti, da so dobili povabila k volitvi skoro vsi glavarji družin sela Labinci (ali sv. Nedelja), pripadajočega italijanski stranki, dočim niso dobili povabil znatno število volilcev iz hrvatskega in k hrvatski stranki pripadajočega sela Kaštelir. Ob po-

„Nazaj! Oče! Umoriš mater!“ zagrmel je Pavel in iztrgal nesrečnico iz rok besniku.

„Sin — sin —“ vzdahnola je Marta, razprostrla roki, pričela je omahovati, na usta jej je udarila silna kri in padla je brez duše.

Obmolknola sta oče in sin. Ali takoj je Pavel pokleknil in vrgel se na mrtvo nesrečnico.

„Mati, mati moja! Zakaj si zapustila sina?“ in jokal je, jokal ko ženska.

Konečno je vstal. Vzdgnovši mrtvo mater v naročje, obrnul se je k očetu: —

„Gospod oče!“ pričel je resnobno: „Dve srca se mi doslej živeli v tem gradu, oče in mati. A sedaj živi samo očetova mržnja in materin žalostni spomin. Odi mi je za veke, oče! Z Bogom!“

„Pojdi!“ odgovoril je Stepko mrko.

In ponesel je Pavel mile ostanke, da v tem gradu prebdi zadnjo noč kraj mrtve matere.

A Stepko? Ogenj je ugašal, a on je stal nem in buljil v žrjavico. H krati je skočil, kakor da ga je gad pičil, in vrgši se na postelj, vskliknol je: „Proklet sem!“

(Dalje prih.)

manjkanju vsakršne javnosti volilnega po-
stopanja v dobi, ko treba popravljati, je bila
poprava volilnih list izključena že v naprej.
In ako bi se bile iste tudi popravile, ne bi
bilo koristilo tudi to, ker k volitvi, vršivši
se dne 16. aprila 1895., ni dobilo povabila
najmanje 8 volilcev (označeno v pritožbi pod
točko 2), ki bi bili glasovali za hrvatsko
listo volilnih mož — kar so pripravljene iz-
javiti osebno — in ki so bili upisani v vo-
lilne liste — in torej niso mogli priti k vo-
litvi, ker je bilo popred objavljeno uradno,
da smejo priti k volitvi le oni, ki dobe po-
vabilo.

Tvrdki Marko in Anton Legović pokoj-
nega Gregorja iz Kaštelirja (I. točka pri-
tožbe), o kateri je znano, da pripada hr-
vatski stranki, dostavilo se je povabilo tako
kasno, da je bilo nemogoče pravočasno ob-
vestiti Antona, kurata v Kopru, o dnevu vo-
litve. Dva brata, kot tvrdka, ki bi bila gla-
sovala za hrvatsko listo, stanujoča in obda-
čena v Kaštelirju, preskrbljena s povabilom
in došla k volitvi (Točka pritožbe I.), niso
dopustili k glasovanju. Temu nasprotno pa
so bili za italijansko listo oddani trije glasi
posamičnih členov za volitev upravičenih
tvrdki, ne da bi bili došli k volitvi drugi
členi (Točka pritožbe 3. a, b, c); jeden glas
je oddal ničesar posedajoči sin mesto svojega,
za volitev upravičenega bolnega očeta (Točka
pritožbe 3. d), jeden za volitev upravičenih
je glasoval ne le v svojem, ampak tudi v
imenu jednega družega volilca (Točka pri-
tožbe 3. c) in slednjič so jednega upravičen-
ceva za volitev pustili v volilni lokal dvakrat
(Točka pritožbe 3. g) in je gotovo tudi dva-
krat glasoval.

Italijanska lista je baje zmagala 13 gla-
savi večine. Ako od teh 13 glasov odštejemo
6 nezakonito oddanih in pristajemo k gla-
sovom, oddanim za hrvatsko listo, omenjenih
10 v svoji volilni pravici prikrajšanih hrvat-
skih volilcev, potem je uspeh volitve ravno
narobe, potem je zmagala hrvatska lista s
tremi glasovi večine.

Volilna lista za kmečko občino Oprtali
ni bila prava, kakor se je moglo prepričati
na dan volitve same dne 19. in 20. aprila, in
je ni bilo možno popraviti. Dne 11. aprila
1895. došli so v občinski urad občinski sve-
tovanje Peter Vesnaver in 3 volilci iz raznih
davnih občin ter so prosili, da bi smeli upo-
gledat v volilne liste.

Toda ni jim bilo dovoljeno. Isti občinski
svetovalec in jeden volilcev šla sta potem v
Poreč k okrajnemu glavarstvu, kjer sta se
pritožila, da so jim zabranili upogledati v
volilne liste.

Tu se jima je reklo, da ni ničesar možno
storiti proti zabranjenju, da pa moreta biti
uverjena, da se bode volilo po volilnih listah
zadnjih občinskih volitev, kakor predpisuje
zakon.

Pri volitvi se niso držali volilnih list
zadnjih občinskih volitev, postopalo se je
vidno pristranski in protizakonito. Gledé vo-
lilcev, ki bi bili glasovali za hrvatsko listo,
dogodilo se je nastopno: Očetovstvo jedne
tvrdke (Pritožba pod B 4) bilo je od strani
občinskega urada dvakrat, vsakokrat dru-
gače falzifikovano, in volilna komisija, nje-
na čelnj župan, ki je dvakrat krivo napovedal
očetovstvo, je to falzifikacijo vsprejela kot
vzrok za zavrnitev te tvrdke od volitve.
Jeden volilcev (Pritožba sub B 6) je bil prav
upisan v volilne liste pri zadnjih občinskih
volitvah in je pri istih tudi glasoval; pri
volitvi volilnih mož dali so njegovemu po-
kojnemu očetu drugo ime in mu na podlagi
tega zabranili glasovati.

Sedmero tvrdkam (Pritožba sub 1, 2, 3,
5, 7, 8, 9) niso dovolili glasovati, ker niso
došli k volitvi vsi njih členi.

Nasprotno pa so dopustili k volitvi (Pri-
tožba sub 1, 2, 3, 4, 5, 6) šest tvrdk, ki so
glasovale za italijansko listo, dasi niso došli
k volitvi vsi njih členi, ki so bili upisani v
volilne liste pri zadnjih občinskih volitvah;
v imenu jedne (sub A 6) je glasoval jeden
člen iste brez bratov in sosesstnikov, ne
da bi bil upisan v volilne liste pri zadnjih
občinskih volitvah. Jednega volilca so dopu-
stili k glasovanju (sub A 7), dasi ni bil pri
zadnjih občinskih volitvah ni v prvem ni v
drugem razredu; neki drugi (sub A 8) je
glasoval, dasi plačuje le 2 gld. davka; tretji
(sub A 9), dasi ni mu je bilo že pred štirimi
leti prodano vse premoženje; četrti (sub A 10),
dasi nima posestva on, ampak njegova žena

Italijanska stranka je baje pri vsem tu
povedanem zmagala z osmimi glasovi večine.
Ako vzamemo to v poštev in primerjamo s
povedanim, da je bilo namreč 10 glasov ne-
opravičeno oddanih za italijansko listo, a
dva hrvatska volilca povsem neopravičeno
izključena od volitve, potem vidimo, da je
hrvatska stranka dosegla večino štirih glasov.
Temu bodi še pripomnjeno, da volitve ni
možno imenovati javno, ko so bila vrata vo-
lilnega lokala zaprta in so spuščali v isti po-
15 do 20 volilcev. Sleherni volilec je moral
ostaviti volilni lokal, kakor hitro je odgloso-
val, in zaprla so se vrata za njim. Volilec
Josip Knavs, kurat v Topolovcu, hotel je
ostati v lokalu, a moral je ostaviti istega
na ukaz zastopnika c. kr. vlade in po za-
groženju tega poslednjega, da ga da iztirati
po orožnikih. Istotako se je dogodilo kuratu
iz Gradinje Franu Pospisilu, katerega je orožnik
po besedah: „Prosim, da se odstranite“ odvel
ne le iz volilnega lokala, ampak tudi iz sela
Oprtali. Tako se je dogodilo volilcu v občini
hrvatske stranke, dočim je smel dr. Venier,
odvetnik v Bujah, nevolilec v Oprtliju, tam
ostati ves dan ter agitovati. (Dalje prih.)

Politiške vesti.

V Trstu, dne 22. junija 1895.

Državni zbor. Včeraj je poslanska zbor-
nica rešila §.§. 277 do 285 davčne pre-
osnove. S tem je rešena vsa predloga, iz-
vzemši uvedilni zakon. Posl. dr. Kaizerl je
izjavil, da je mladočeska stranka odnehala od
svojega upora proti davčni reformi z ozirom
na to, da se izvedenje tega zakona odloži
na nedoločeni čas in da se je zagotovila po-
polna svoboda govora pri proračunski raz-
pravi. Potem se je vsprejela vladna pred-
loga, s kojo se dovoljuje najetje deželnega
posojila se strani uprave Bosne in Her-
cegovine in se izročati dve železnici
taka deželama. V razpravi je naglašal po-
slanec Suess, da treba zvezati Bosno z morjem.
Ako bi se zvezala Bosna s pristaniščem
spletskim, bilo bi tudi na veliko korist Dal-
macije. Bosna brez zveze z morjem ni dru-
gega nego pridevek Ogerske, Dalmacija brez
Bosne pa ostane popolnem zavisna od
Reke. Od take zveze imel bi dobiček tudi
Dunaj, ker se bode potem promet lahko vr-
šil neposredno preko Trsta, ne da bi se mo-
rali brigati za ogerske tarife.

**Samouprava v Bosni in Hercego-
vini.** V proračunskem odseku avstrijske de-
legacije izjavil je delegat dr. Herold
željo, da bi se v zasedenih deželah uvela
samoupravna organizacija, o ka-
teri govori tudi berlinska pogodba. Na to
željo Heroldovo izjavil je državni finančni
minister Kallay, da berlinska pogodba nič
ne govori o samoupravi. Minister pa sicer
sam želi uvesti samoupravno organizacijo,
toda temu so na potu mnoge težave, kajti
zelo nevarno je, dati ljudstvu v roke orožje,
kojega še ne zna rabiti. Nadeja se pa, da
bode možno uvesti tako organizacijo v 2 do
3 letih. Tudi ne kaže za sedaj, do bi dozo-
lili večo tiskovno svobodo, ker bi jo ljudstvo
težko prav umelo in rabilo.

Za uradnike. V včerajšnji seji prora-
čunkega odseka poslanske zbornice je rekel
finančni minister dr. pl. Böhm-Bawerk, da
je vladi jako na srečo usoda uradnikov, po-
sebnost onih iz najnižjih razredov. Govornik
je zadovoljen s predlogom Steinwenderjevim,
da tudi uradniki 8 razreda dobe subsistenčno
doklado. Prva dva obroka te doklade izpla-
čata se dne 1. julija, tretji po vsprejetju fi-
nančnega zakona in četrti dne 1. oktobra.

Različne vesti.

**Še enkrat opozarjamo na jutranji redni
občni zbor političnega društva „Edinost“.**
Zbor se bode vršil v telovadnici „Tržaškega
Sokola“ in se prične ob 7.10 uri.

**Rešitev pritožbe proti volitvi volilnih
mož v Oprtliju.** Pri volitvi volilnih mož, vr-
šivših se v Oprtliju dne 19. in 20. aprila
1895, pritožili so se naši tamošnji volilci
pri c. kr. okrajnem glavarstvu. Odgovorilo
se jim je na kratko dne 10. maja t. l., ob-
širneje pa dne 28. maja. V tem poslednjem
dopisu rešile so se podrobnosti pritožbe.

Naši so bili naveli v pritožbi 7 slučajev,
ko je komisija odbila naših 7 glasov zato, ker
niso prišli vsi členi družin, ki plačujejo in imajo
ukupno pravo glasa. Pritožitelji so vedeli,

da morajo priti vsi, ako hočejo glasovati,
ali vendar so naveli one slučaje, da poka-
žejo, da so se odbijali naši, ki so bili v
istih okolnostih, v kojih so bili italijanaši,
koje se je pripustilo k glasovanju. V petih
slučajih so dovolili namreč pojedincem dru-
žin glasovati za italijansko listo volilnih
mož, ne da bi bili prišli tudi ostali členi
družine. To pripuščenje petih volilcev ita-
lijanaških opravičuje c. k. okrajno glavarstvo
s tem, da so bili upisani v volilne liste samo
oni, ki so glasovali, ostali členi družin, ime-
joči skupno pravo glasa, pa niso bili upisani
v volilne liste. To pa ravno dokazuje naj-
bolje, da so bile volilne liste krivo sestav-
ljene in da niso bile „nepriistranski poprav-
ljene“, kakor se glasi v rešitvi. Na tem ni
smeti pripisovati krivde volilnemu komi-
sarju, ker isti ne more poznati vseh družin
in njih členov, ampak pripisati je krivdo
onim, ki niso dovolili, ali niso odredili, da
se dovolita upogled v volilne liste in pre-
pis istih in so s tem preprečili vsakršni po-
pravek list. Ti krivci niso volilci, ki so sto-
rili potrebne korake, da se popravijo liste,
ampak oblasti, ki so to preprečile. Za to je
tudi službenih, pisanih dokazov. Tako je
krivo napisana tudi hrvatska družina Jugo-
vac, zбоk česar ni bila pripušćena k gla-
sovanju.

O italijanski družini Sambo bilo je po-
vedano v pritožbi, da povodom poslednjih
občinskih volitev ni bila ni I. ni v II. vo-
lilnem razredu. V rešitvi ni povedano, ali je
bil isti v I. ali II. razredu, a ravno to bi
moralo biti povedano in dokazano; ampak
rešitev pravi jednostavno, da je bil upisan
v volilne liste z dotičnim davkom — a ne
pove, niti tega, v kojem razredu je bil vpis-
an, niti koliko plačuje davka. Italijanskega
volilca Scherlicha, o kojem trdi pritožba, da
nima pravo glasa, ker plačuje le 2 gold.
davka, prekrstili so v rešitvi v Skutića, a
rekli so potem, da Skutić niti da ni glasoval.
O Križmanu, ki je glasoval za italijansko
stranko, rekla je pritožba, da isti nima ni-
česar, ampak njegova žena; rešitev niti ne
odgovarja na to.

S tako rešitvijo našlo je okrajno gla-
varstvo 2 in pol odnosno 5 glasov večine za
italijansko listo. Mi pa sklepamo iz tega,
kar smo rekli, da je bilo 8 italijanaških gla-
sov oddanih po krivici, jeden hrvatski glas pa je
bil odbit neopravičeno, da je torej hrvatska
lista volilnih mož imela 4 glasove večine.
Ali v pritožbi še ni bilo povedano vse. Za
italijansko listo so še glasovali neopravičeno:
Rušnjak Peter pok. Meniga, Markežić Ivan
pok. Ivana, Tončić Anton in Josip pok. An-
tona, Jakac Ivan in Matija pok. Ivana, Za-
dev Peter in Ivan pok. Petra, Kmet Mate
pok. Jakoba, Kmet Ivan pok. Martina; ne-
opravičeno zato, ker niso prišli žnjimi tudi
drugi, ki imajo žnjimi ukupno pravico glasa.
Tako so glasovali neopravičeno trojica bra-
tov Punis, ker je njih mati solastnica, in
tako tudi Klarić Mate, ki ne poseduje ni-
česar. Vsi ti, 9 jih je po številu, so iz Ždre-
nja. Od tam je tudi Rušnjak Andreja pok.
Matije, ki bi bil glasoval za hrvatsko listo,
ali ni prejel pozivnice kakor bi bil moral.
Vse to se je moglo dogoditi, bodisi, da so
bile liste krivo sestavljene in se ni dopu-
stilo, da bi se bile popravile; bodisi, ker ni
bilo dovoljeno, da bi bilo v volilni dvorani
tudi naših iz vsake davčne občine.

Tudi proti temu so se pritožili naši. A
kaj se jim je odgovorilo? Da naših niso pu-
stili v dvorani radi nedostatka prostora in
pa z ozirom na obči mir in red. Torej v
dvorani, v koji bi moglo stati tudi 100 oseb,
ni bilo prostora za dva naša svečenika, koja
so iztirale iz dvorane! Slabo spričevalo bi
bilo za oblasti, ako ne bi mogle vzdrževati
občega mira in reda drugače, nego s tem,
da se kratita javnost in redovitost volitev.
Čemu pa je imel politični komisar 14 oro-
žnikov? In ako le-ti ne bi zadoščali za vz-
držanje javnega mira in reda v Oprtliju, za-
kaj niso dovolili, da bi se volitev vršila
izven Oprtlija, v Gradini, za kar so napro-
sili mnogi volilci? Dr. Venier, nevoli-
lec v občini oprtaljski, je smel biti oba dni
v Oprtliju in videti ga je bilo tudi v volilni
dvorani zajedno z volilnim komisarjem, vo-
lilci pa niso mogli ostati niti v Oprtliju,
kamoli v volilni dvorani. — S to rešitvijo
osvetljeni so odnošaji, ki vladajo v Istri.

Prostitucija častikarstva. Naše italijan-
sko novinstvo izneblo se je res zadnjega

sledu sramote. Nedavno že smo naglasili, da
to naše novinstvo gazi po kaluži nemoralno-
sti gori do kolen, ali kar se dogaja sedaj
po predalih tega novinstva, to pa daleč pre-
sega najproznejše nazore o uravnosti. Zadnje
dni to novinstvo ne gazi samo po umazani
kaluži, ampak peha in pretepa se po njej,
da sikajo na okolo smrdljive pene novinarske
prostitucije. Kdo bi se po takem čutil, ako
gineva med ljudstvom pravi zmisel za veliko
in vzvišeno nalogo novinstva, ko so njega
zastopniki sami zadušili v sebi sleherni čut
za svojo lastno čast in za ugled svojega
poklica?!

In zakaj vse to? Iz gole — — — se-
bičnosti... smo hoteli reči, toda ta izraz je
veliko premil za primerno označenje take
pokvarjenosti. Moramo toraj že reči: iz gole
požrešnosti!

Med dvema tukajšnjima listoma je začel
boj na življenje in smrt z — ilustriranimi
prilogami. Za načela morda? Kakó, saj sto-
jita oba v jednom in istem taboru. Ne, to
vam je srdito tekmovanje, kateri teh dveh
nevrednih konkurentov donese več prispevkov
za itak bogato *chronique scandaleuse*
tržaško; tekmovanje je to, kdo ume bolj
vzbujati slabe nagone v ljudstvu in si po tej
„lepi“ poti pridobivati čim več čitateljev.
Čim umazaneji je stvar, ki se ima ilustrirati,
tem bolja je; ako — je prinesel danes prvi
tekmeč ilustracij. Akandalozno dovolj, da bi
je ne smela vzeti v roko poštena žena,
pa prinese drugi tekmeč naslednji dan — še
škandaloznejšo. In ljudstvo kupuje in se trga
za take umazanosti in tak smrad — — —
žalostno znamenje, kako nizko smo že zlezli
v znamenju — kulture! Žalostna kultura to,
ki ne pozna — srama!

S tem žalostnim predmetom bavi se
tudi „Triester Zeitung“ od minole srede in
beležimo zadovoljstvom, da je perečim sar-
kazmom ožigosala te skrunitelje vzvišenega
častikarskega poklica in širitelje — nemo-
ralnosti.

Piše namreč pod naslovom „Pupol-
lotis acuta“, da se je različnim epide-
mijskim boleznim, na katerih trpi mesto melon,
pridružila še nova bolezen „pupolotis acuta.“
Na tej bolezni trpita sosebno dva lista tr-
žaška. Bolnika se pa pri tem počutita raz-
merno dobro, pač pa morajo prebivalci Mo-
ntemuliana dvakrat na dan pretrpeti
paroksizme konkurenčne mrzlice. Ako se je
umiril kak ljubovni par gori nad Rojanom;
ali se je pogreznila kaka hiša v Rovinju,
ali se v Trstu kaka procesija ni vršila —
tako iznajdljivi so, da umejo slikati tudi
take prizore, ki se niso vršili; ako so
komu razbili črepinjo: kakor bi trenil je
specijalni umetnik fotografsko vernostjo po-
snel v večer spomin vse te znamenite do-
godke, dasi je gotovo, da se niti gani
ni iz svojega brloga. Ako se pa ni
ničesar dogodilo v senci pod zvonikom sv.
Justa, kar bi moglo dati njegovi vedno vr-
veči fantaziji snovij za nove nestvore — — —
pa hajdi na pot, dolgih nog in škrtovito čepi-
co na glavi... da vzame svoje slike
tam, kjer jih najde. Naj je zadela strela
kakega kmeta tam v Abruzzih — naj je
ponesrečil kak hribolazec bodisi tudi na Hima-
laji — naj se je Bog ve kje v tajnosti spalne
sobe dogodil kak zakonski drama — sploh,
naj se dogodi kar koli hoče, na čemer bi
utegnil v svetem strahu trepetati ubogi Jur-
ček „popolino“: kar z obratom pošte imamo
že tu svoj „pupolo“ in nesreča je gotova.
In vse to stane bora dva novčiča... bolj
v ceno res ni mogoče delati. Dá, kultura je
jako napredovala ob zatonu tega stoletja.
Nje zastavonoša, novinstvo, upreglo je v
svojo službo tudi umetnosti, da bi moglo
bolje vršiti svoj vzgojevalni poklic, in
daleč je že prišlo na potu napredka: vsaki
dan somenjske dogodbje o umorih le za dva
novčiča in postavljene vrhu tega franko
na dom.

Tako sarkazem „Triesterice“. Nam pa
je spregovoriti resno besedo do naših slo-
venskih starišev: ali še niste uverjeni, da bi
bil zadnji čas, da zaprete pot v svojo hišo
listom, ki dan na dan, kapljo za kapljo, uli-
vajo strup popačenosti v našo vašim otročičem,
za katerih vzgojo boste morali odgovarjati pred
Bogom?!! Ali res hočete telebiti v propad,
v katerem vas žele videti poznani širitelji
nenravnosti, da bi potem na grobu vaše du-
ševne in gnotne blaginje tem svobodneje pra-
znorali svoje orgije?!

Tej prostituciji časnikarstva ne zadošča, da ob vsaki priliki trga verski čut iz src jndstva, ampak hotela bi udušiti tudi zadnjo sled javne sramežljivosti. Od katere strani nam pride vendar prepotrebna reakcija proti tej — da govorimo s „Triesterico“ — epidemijski boleznj?!

Javno vprašanje. Na drugem mestu do našamo podrobnosti odgovora, ki ga je dalo e. k. okrajno glavarstvo na pritožbo proti volitvi volilnih mož v Opatju. Vsakdo naj sodi sam, kakov je in koliko je vreden ta odgovor. Ko se je že pa odgovorilo podrobno na to pritožbo, odgovoriti bi morali podrobno tudi na druge tri pritožbe: radi volitev v Vižinadi, Vrsaru in Poreču! Kolikor je nam znano, odgovorilo se je dosedaj le na sploh glede volitev v Vrsaru in Poreču. Mi vprašamo torej: ali se je odgovorilo podrobno radi volitev v Vižinadi? In ako ne, zakaj ne? Na prvo vprašanje morejo odgovoriti tudi naši možje, ki so podpisali pritožbo, in prosimo jih, da to store čim preje. Na drugo pa morejo odgovoriti samo e. k. oblasti, e. k. okrajno glavarstvo v Poreču namreč. In lepo bi prosili isto, da odgovori.

Kričanje brez vzroka. Te dni prihajali so v Trst mladenči v vojake. Kakor je že navada pri takih mladih ljudeh, odličjo si o takih prilikah klobuke suhim cvetjem, trakovi itd. Takó je prišlo tudi par istrskih fantov, ki so imeli natvezane na klobukih trakove raznih barv. Da tem priprostim mladencem ni bilo do demonstracij, to je vendar tako gotovo, kakor gotovo je, da mnogi njih niti ne vedo, da obstoji na tem svetu — Rusija. Vendar pa pripovedujejo posebno slastno naši tržaški listi, — med njimi seveda tudi „Il Mattino“, — kakó so v ulici S. Antonio izvestni „giovinotti“ siloma trgali „ruske barve“ raz klobuke mladih, ničesar hudega slutetih, neizkušanih in zato tudi po takem nenadejanem napadu na javni ulici skrajno preplašenih kmetskih fantov. In vedno te „ruske barve“! Res gnusno je že to vedno klevetanje in stikanje po „panslavistih“ celó tam, kjer jih absolutno ni najti — med priprostim kmečkimi fanti! Obrekovanje in sumničenje je grda stvar, ali naravnost gnusna je, ako se takim nečistem poslom bavi celó list, ki se rad ponša svojimi zvezami z najodličnejšimi krogi tržaškimi. To pač ni v čast ni listu samemu, ni onim, ki mu stojé za hrbtom! Sapienti sat! —

Točnost poročil v italijanskih listih. Današnji „Il Paese“ nam je povedal zopet jedno novo. Dosedaj smo mislili reveži, in z nami veliko število drugih nevednežev, da je grof Hohenwart načelnik klubkovservativcev v poslanski zbornici avstrijski, danes se le pa smo izvedeli, da se ta predsednik zove — princ Hohenlohe!!! Gospodje pri „Paesu“ si mislijo menda: ali to ali ono ime, saj je vsejedno, kdo bi si neki belil glavo radi stvari v avstrijskem parlamentu. Da le vedo Tržačani, kako se prirejajo škandali na monte citorio in kako g. Francesco Crispi in njegova nič manj podjetna Lina izvajata razne finančne operacije pomočjo raznih bank: saj pravimo, da le vedo vse to naši ljubi Tržačani, potem jim gotovo ničesar ne manjka do popolne sreče. „Il Paese“ že ve, kako je prav.

Popravek. Predsedništvo „Del. podp. društva“ nas prosi, da popravimo, da je g. Ivan Valenčič daroval 50 knjig temu društvu, ne pa 5, kakor je stalo po pomoti v dotični zahvali.

Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolice daje galunico (vitrijol) vsem kmetovalcem po 23 nvč., in se dobiva pri gg.: Iv. M. Klunu v Rocolu, Sancin Ant. Drejaču v Škedinju, Iv. M. Boletu v Rojanu, Dragotinu Pertotu v Barkovljah, Martinu Pečarju v Lonjeru, Ant. Germeku pri Sv. Ivanu, Iv. Gorupu na Opčinah in Modicu v Trstu. Ako bi pa kdo hotel večjo množino, naj se opassi pri g. Iv. Gorupu na Opčinah. V seji dne 21. junija t. l. se je sklenilo, da se občni zbor skliče na dan 14. julija ob 9. uri zvečer s sledečim vspešdom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Predlog o premembah pravil in ustanovitvi podružnice. 5. Volitev novega odbora. 6. Razni predlogi. Občni zbor vršil se boče v telovadnici „Tržaškega Sokola“.

Pevsko društvo „Slava“ pri sv. Mariji Magdaleni Spodnji priredi jutri veselico s

plesom, katere vspešdom smo objavili že v današnjem zjutranjem izdanju. Opozorjamo na ta koncert še posebno zaradi tega, ker se je „Slava“ v kratkem času svojega obstanka z marljivim vežbanjem izbornih svojih pevskih sil in po neutruljivosti svojega pevovodje, pospela med najboljše pevske zборе naše okolice. Zato zares zasluži najkrepkejšo, vsestranske podpore. — Omenjamo še, da se ta veselica odloži na nedoločeni čas, ako bi bilo jutri vreme neugodno.

Potres v Št. Vidu pri Vipavi. Dne 10. t. m. stresla se je bila zemlja po vipavski dolini sploh, a posebno pa še v Št. Vidu. Škode ni ta potres napravil nobene; postal je pa v Št. Vidu zanimiv in znamenit. Drugod čulo se je le par rahlih sunkov, in tudi v Št. Vidu ni bilo to drugače razen v hiši gosp. Fil. Vrtovca. Zdi se, kakor da si je ona silovita podzemeljska moč tukaj baš in samo to hišo za svoje orgije odbrala, kajti samo dne 10. junija bilo je čuti v njej nad 60 sunkov, rahlejših in močnejših, trajajočih od 5—32 sek. To se je ponavljalo dne 11., 12., 13. in 14. t. m. Vsaki dan bilo je po 40—80 sunkov, a najjači so bili dne 11. t. m. Na to se je zemlja nekoliko umirila do 20. t. m. Včeraj so se pa sunki ponovili in danes se ta „špas“ nadaljuje. Sunki ponavljajo se vsak trenutek, in jih prebivalci hiše že sploh več ne štejejo. Zanimiv je ta potres po svojem ozkem obsegu, a še zanimivejši so njegovi pojavi. Kakor rečeno, je že to čudno, da si je samo jedno hišo, a še zanimiveje je to, da se pri redkih sunkih nestresa cela hiša najedenkrat, nego le po jeden del. Sedaj se n. pr. strese prodajalnica, da se vse ziblje in raz štalajo pada, dočim se v sosednjih pritličnih prostorih, kakor tudi v onih nad prodajalnico potres čisto nič ne čuti; sedaj se zopet čuje močen sunek pod zemljo, kakor da je kedo iz topa streljal in kmalu za tem se gornji prostori in zlasti kašča silno zazibljejo. In tako se to vedno menja in izpreminja. Nekateri sunki so slabi, drugi močnejši po 5—10—16 sekund, dočim se najjači menjajo mej 20—32 sekund. Misli si more vsakdo, da je vsled tega hiša hudo poškodovana. Zidovje je od zunaj in znotraj, vzlasti pa na kašči hudo razpokano in razbokano. Ljudje se sploh čudijo, kako more biti družina g. Vrtovca tako pogumna, da še v tej hiši stanuje. S početka ni nikdo verovati hotel, a pozneje se je došlo mnogo odlične vipavske gospode na lice mesta prepričati o tem zanimivem in nevarnem potresu. Jaz sam pišem te vrstice na licu mesta, dočim se hiša vsaki trenutek nad in pod menoj zaziblje, da v podstrešji grmi in ječi. Stvar je vredna, da bjo prišel opazovat kak strokovnjak od bliže; vredna je pa tudi, da bi pristojna oblast dala pregledati škodo po izvedenih in zlasti tudi to, da-li je v hiši sploh varno stanovati z ozirom na že nastala poškodovanja zidovja in vedno ponavljajoče se sunke.

Županstvo je oilo brzojavno obvestilo okr. glavarstvo, potem ko sta se gg. župan in tajnik pošteno navžila strahu v tej hiši. Toda okr. glavarstvo dokazalo je tudi pri tej priliki, da je v naši državi tudi o potresih najmerodavnejši in najzaneslivejši poročevalec — žandarm, kojega je bilo odredilo, da potres bliže opazuje in o njem poroča. In ker so bili slučajno izostali sunki baš oni kratki čas, ko se je orožnik v hiši mudil, bilo je gotovo tudi poročilo brez sunkov. In s tem bila je stvar temeljito in korenito rešena po instancah.

Ni pa rešena pri potresu samem, kajti ta se sedaj jače pojavlja in zahteva, da se pristojna oblastva še jedenkrat in temeljiteje z njim bavijo, kar bi tudi g. Vrtovcu ne škodilo, kajti o tolikih sunkih je zidovje cele hiše rušeno in omajeno.

Huda ura. Te dni bila je strašna nevihta po vsej Štajerski, gornji in spodnji Avstriji in severni Ogerski. V gornji Avstriji napravila je toča mnogo škode. Večkrat je udarila strela, pogorelo je par gospodarskih poslopj. V Steyru je strela ubila listonošo.

Nekaj iz Kiela. Brzojavke, katere razpošilja korespondenčni zavod med svet, pripovedujejo o nekaterih stvareh, ki so se dogodile v baltiskem prekopu, katere pa niso bile v programu. Tako n. pr. se je včeraj na parni barkasi ameriške križarke „Columbia“ razletel kotel. Dva moža sta bila pri tem lahko, dva pa težko ranjena. — Brzo-

javka iz Rendsburga z dne 20. t. m. (5. uri. 40 min. pop.) glasi: Ruski avizo „Svijast-Selo“ prišel je tu mimo par ur kasneje, kakor je bilo določeno. Vlekel ga je parnik „Danzig“, kajti ruska ladija je menda poškodovana

O drugem, kar se je vršilo „po programu“ nam ta-le poročila: Sinoč (31.) bil je sijajen ples v poslopju pomorske akademije. Plesa so se udeležili nemška cesarska dvojica, pomorski častniki vseh narodov, ki so poslali svoje ladije v Kiel, zastopniki oblasti in mnogo poslancev. Francoski častniki, njim na čelu admiral Menard, prišli so vsi. Pri tej slavnosti je bilo prisotnih okolo 3000 oseb. Zvečer so užigali ob prekopu umetelne ognje, ladije pa so bile razsvetljene z električno lučjo. — Nemški cesar je odlikoval v Kielu in Hamburgu 160 oseb z raznimi redovi.

Včeraj je položil cesar Viljem zaključni kamen v prisotnosti najvišje in visoke gospe ter ogromne množice ljudstva. Novi prekop so krstili so vimeu „Cesarjev Viljemov prekop“. — Popoldne si je cesar ogledal brodovje. Potem je bil banket, pri katerem je cesar Viljem izustil govor, naglašujoči prizadevanja Nemčije za ohranitev miru.

Vredno bi bilo še omeniti, da je nemški cesar včeraj zjutraj obiskal rusko oklepnico „Rurik“, kjer se je mudil pol ure.

Posojilnica in hranilnica v Tolminu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, izdala je prvo svoje poročilo in računski sklep. Ta devarni zavod so osnovali lani nekateri slovenski rodoljubi pod jako neugodnimi razmerami, kajti imeli so premagati številnih zaprek, dokler niso oživotvorili posojilnice, ki se je krepko ukorenila takoj v prvih mesecih svojega obstanka. To je najboljši dokaz o potrebi iste.

Naj govori poročilo. Hranilnica in posojilnica pričela je svoje delovanje dne 2. aprila 1894., torej velja računski sklep za dobo od 2. aprila do 31. decembra 1894. — Društvenikov je bilo do konca 1894. leta 141 (Sedaj jih je 199). Denarnega prometa imela je posojilnica in hranilnica v omenjeni dobi razmeroma ogromno svoto 138.623 gld. 84 novč. (72.142 gld. 07 novč. dohodkov in 66.481 gld. 77 nvč. stroškov). 112 strank je uročilo 58.172 gld. 49 nvč., 13 strank pa je uročilo 8.278 gld. 22 nvč., torej je koncem minolega leta ostalo naloženih še 49.894 gld. 27 nvč. Gotovine ostalo je koncem leta 5.660 gld. 30 nvč., 119 strank dobilo je v 165 obrokih posojil v skupnem znesku 57.673 gld. 45 nvč., 55 strank pa je vrnilo posojil v znesku 10.462 gld. 35 nvč., čistega dobička imel je zavod v tej kratki dobi svojega obstanka 288 gld. 20 nvč.

Iz vsega srca čestitamo prepotrebemu Tolminskemu narodnemu denarnemu zavodu na lepem vspehu, želeči, da bode mogel od leta do leta beležiti lepše vspehe v povzdigo narodnega gospodarstva slovenskega.

Letina na Ogerskem. Službeno poročilo z dne 15. t. m. o nadejeh za bodočo letino glasi: Pšenice je nasejane 5.300.000 oralov; žetev se čeni na 7 metr. stotov na vsak oral; pšenica je večinom že odevetela. — Rži je nasejane 1.700.000 oralov; žetev 5 do 6 met stotov na oral; ovse nasejanega 1.720.000 met. st., žetev 5 do 5 met. st. na oral. Pri vseh vrstih žita konstatovali so škodo, katero je povzročila slana.

Nenadna smrt. Sinoč je 45letni občinski računarski oficijal Virgil Righetti, ideč po ulici S. Antonio, nenadoma omedlel in padel na tla. Iz ust se mu je ulila kri. Bolnika so odnesli urno na bližnjo zdravniško postajo, toda vsa zdravniška véda ni mogla več pomagati. Righetti je umrl, ne da bi se bil zavedel. Na zdravniško postajo prihiteli sti Righettijeva žena in hči. To je bil sree pretresujoč prizor. Pred zavodom in na ulici zbralo se je mnogo ljudi.

Samomor na železnici. Danes zjutraj ob 7. uri 20 min. vrgla se je na železniški progi nad Barkovljami pod mešani vlak neka možka osoba stara kakih 20 let, katere identiteta še ni dognana. Pri samomoru so našli eno uro, dva svinčnika in nekaj časopisov.

Poskušen samomor v ječi. Dne 18. t. m. bila sta pred tukajšnjim dež. sodiščem obsojena zaradi težkega telesnega poškodovanja 42letni kmet Mate Hrovatin in 38letni kmet Andrej Samec, ker sta bila, — takó je dokazala preiskava — dne 28. aprila t.

l. v Plavjah, okraj Koper, težko ranila 20. letnega Ivana Furlandčiča, s katerim sta se bila sprla. Hrovatin je vedno slovesno trdil, da ni kriv. No, dobil je, kakor Samec, 18 mesecev ječe. Ta obsodba je vplivala na Hrovatina takó, da je sklenil umoriti se. Včeraj si je v zaporu porinil z vso silo kos stekla v trebuh. Težko ranjavega jetnika prenesli so v bolnišnico.

Sodnijsko. Policiji dobro znana postopača Avgust Luchesich, 30 let star, težak, in 18-letni duinar Jakob Periz, oba iz Trsta, razgrajala sta dne 14. maja t. l. popoldne v veži mestne ubožnice, ker nista dobila podpore za — žganje. Tam prisotni mestni stražar Furlan skušal je odpraviti razgrajaleca z lepa, toda ta dva sta naskočila nanj, da se ju je moral braniti z bodalom. Včeraj sta dobila omenjena postopača zaradi javnega nasilstva svoje plačilo in sicer Luchesich 6 mesecev in Periz 4 mesece ječe.

Policijsko. Danes ob 4. uri zjutraj zasačili so stržarji Sv. Ivan. Vrdeljskega komisarjata 22letno dekle Josipino Delpin, stanujočo v ulici Barriera št. 11, v ulici Rossini pri nesramnem dejanju. Zaprli so jo. — 40letnega duinarja Jerneja Sturma iz Senožeč so zaprli, ker je ukradel neki Mariji Uljan masti, vredne 4 gld. in 1 gld. 20 nvč. v gotovini. — 31letna brezposelna dekla Apolonija Pertot iz Nabrežine morala je v zapor, ker se je vrnila v Trst, dasi je bila že leta 1891. izgnana od tu. — 56letnega težaka Antona Rossettija iz Trsta so zaprli zaradi postoparja. — 55letnega težaka Josipa Bardello iz Beneške okolice, stanujočega na Škorklji št. 269, so zaprli, ker se je zagrozil v isti hiši „stanujoči Mariji Marinič, da jo umori. 34letni postopač Ivan Kozman iz Gorice je včeraj pri lópi, kjer prodajajo ribe, ukradel gospodu Franu R. novčarko iz žepa in pobegnil. Tatú pa so dohiteli stražarji in ga spravili v varnost.

Književnost.

Zbrane pesmi. Zložil Anton Funtek. — Te krasne, v vsakem pogledu dovršene pesmi so izšle v dvojnem snopiču „Slov. knjižnice“ št. 39. in 40., ki je lično natisnen. Ta snopič je posvečen Ljubljani, nerazdejeni marveč obnovljeni. Cena 50 nvč. Naročniki so jih dobili za 30 nvč. Ako se proda vsa zaloga, dobi Ljubljana 200 gld. — Snopič „Knjižnice za mladino“ za junij izostane, ker izide koncem julija dvojnati snopič št. 6—7 z raznovrstnimi pripovedkami dveh znamenitih českich pisateljic Eliška Krasnohorská in Bogomila Klimšova. — „Bele noči“, sentimentalni roman. Spisal glasoviti ruski pisatelj Fedor Mihajlovič Dostojevski, poslovenil J. J. Kogej. Cena 25 nvč. Dobiva se v Goriški tiskarni gosp. A. Gabrščeka.

„Slovanski Seet“, 25. št., od 22. junija ima 4 strani priloge in naslednjo vsebino: Sistem pa slovanska opozicija. — Gospodar pa hlapec. (Prevod ruske povest Tolstega). — Smrt (ruska pes. Lermontova s slovenskim prevodom v latinici in cirilici). — Dunajski pobirki II. — Dupisi. — Pogled po slovanskem svetu. — Književnost. — V prilogi: Slovenski dijaki v „rajhu“. — Iz filozofske književnosti. — Kritika hrv. romana. — Dijaštva pa ponesrečenci. — Razne vesti.

„Slov. svet“ se prodaja po glavnih tabakarnah v Trstu, po 8 nvč. številka.

Najnovejše vesti.

Dunaj 22. Knez Windischgratz se je danes poslovil od uradnikov ministrskega predsedništva naglasivši v svojem govoru, da ga je njegovo Veličanstvo nad vse za sluge obsulo z milostmi in priznavanji. Ločil se od službe, ki jo je težko vsprejel in nosil. Odhaja pa z zavestjo, da je po svoji moči zadoščal zahtevam službe. Knez Windischgratz je izrekel svoje posebno priznanje uradnikom ter jim izjavil svojo zahvalo na požrtvovalni podpori.

Dunaj 22. Danes je bila plenarna seja avstrijske delegacije. Poročevalec Dumba je naglašal razveseljiva mirovna zagotovila v prestolnem govoru in je povdarjal izjave ministra Goluchovskega, s čemer lepo soglašajo našega zaveznika nemškega cesarja povodom slavnosti v Kielu. Deleg. Kaftan je obžaloval velika oboroževanja ter je govoril proti trozvezji, proti velikemu pluvlu Ogerske na vnanjo politiko in proti pogodbi z leta 1867 in slednjaj je govoril proti izjemuemu stanju v Pragi. Izjavil je, da Geli ne morejo izreči zaupanja vladi in bodo glasovali proti proračunu.

Trgovinske brojke.
 Budimpešta. Pšenica za jesen 6.94-6.95
 Pšenica za maj-juni 1896 6.92 do 6.97 Oves za jesen 5.78-5.80 Ri za jesen 5.78-5.80 Koruza za maj-juni 5.95-6.12 za juli-avgust 6.02-6.03
 Pšenica nova od 75 kil. f. 6.93-7.95 od 80 kil. f. 6.95-7.95 od 85 kil. f. 7.00-7.10 od 90 kil. f. 7.10-7.11.
 Na tegu pravi polemi! Pšenica drav silno posu-
 ž na brez kupcev! celo 10-15 cenje. Ri do 10 nč.
 koruza 20 nč., oves 5 novč. vreme lepa.
 Praga. Neračunirani sladkor za juni f. 12.40-
 nova letina 13-14. mlačno, padajoče!
 Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst
 in carina vred. odpošiljatelj precej f. 28-30.28. 1/2. Juni
 sept. f. 29.-29.50 Concassé 29.-29.50. Četvrti
 30.-30.50. V glavah (sodih) 30.25-30.50. Padajoče!
 Havre. Kava Santos good average za juni 74-
 92.75 za oktober 90.75. mlačno.
 Hamburg. Santos good average za juni 74-
 september 74-75. december 72.25. mirno.
 Novi York 21. Dasi statistični podatki o letini
 v Združenih državah in v Avstraliji poročajo o običaj-
 nem primanjkljaju, je kljub tej okolnosti izdatno
 padla cena žitom po vseh ameriških tržiščih - v
 Novem Yorku palla je rleča zrnaka pšenica od 83 1/2
 na 74 1/2, in koruza od 55 1/2 na 54 1/2 cts. bushel.

Dunajska borza 22. junija. 1896

	danes	večer
Državni dolg v papirju	101.05	101.25
" " " " " " "	101.30	101.25
Avstrijska renta v zlatu	123.05	123.05
" " " " " " "	101.50	101.50
Kreditno akcije	407.80	407.10
London 10 Lst.	121.20	121.25
Napoleoni	9.60	9.62 1/2
20 mark	11.80	11.80
100 italj. lir	46.10	46.05

Tržne cene
 (Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)
 Domači pridelki.

Fakl:	Koks	100 K.	—	—
Mandeloni	—	—	—	—
svetlorudeči	—	—	—	—
temnorudeči	—	—	—	—
kanarček	—	—	—	—
bobinski	—	—	—	—
beli veliki	—	—	—	—
" " " " " "	—	—	—	—
zeleni, dolgi	—	—	—	—
" " " " " "	—	—	—	—
okrogli	—	—	—	—
mešani hrvaški	—	—	—	—
" " " " " "	—	—	—	—
" " " " " "	7.25	7.50	—	—
Maslo fino štajersko	—	—	—	—
Jedmen št. 10	—	—	—	—
" " " " " "	84.	86.	—	—
" " " " " "	9.25	9.50	—	—
" " " " " "	10.25	10.50	—	—
" " " " " "	11.	11.25	—	—
Zelje kranjsko	—	—	—	—
Bepa	—	—	—	—
Krompir, štajerski	—	—	—	—
Proso kranjsko	—	—	—	—
Leča, kranjska	—	—	—	—
Špeh ogerski	—	—	—	—
Mast ogerska	—	—	—	—
Kava Moea	—	—	—	—
" " " " " "	190.	192.	—	—
Ceylon Plant, fina	—	—	—	—
" " " " " "	182.	184.	—	—
Java Malang	—	—	—	—
Portorico	—	—	—	—
Guatemala	—	—	—	—
San Domingo	—	—	—	—
Malabar Plant	—	—	—	—
" " " " " "	—	—	—	—
Laguayra Plant	—	—	—	—
" " " " " "	169.	171.	—	—
Santos najfini	—	—	—	—
" " " " " "	153.	155.	—	—
" " " " " "	148.	145.	—	—
" " " " " "	145.	146.	—	—
" " " " " "	131.	133.	—	—
Rio oprani	—	—	—	—
" " " " " "	152.	154.	—	—
" " " " " "	144.	145.	—	—
Sladkor Centrifugal I. vrste	—	—	—	—
" " " " " "	100 K.	29.	—	—
" " " " " "	—	29.75	—	—
" " " " " "	—	30.75	—	—
" " " " " "	—	30.50	—	—
Riz italijanski fini	—	—	—	—
" " " " " "	100 K.	19.50	20.	—
" " " " " "	—	18.50	19.	—
" " " " " "	—	16.	—	—
" " " " " "	—	15.	—	—
" " " " " "	—	13.	—	—
" " " " " "	—	11.50	—	—
" " " " " "	—	9.	—	—
Petrolej ruski v sodih	—	—	—	—
" " " " " "	—	20.50	—	—
" " " " " "	—	6.30	—	—
Olje italijansko najfini	—	—	—	—
" " " " " "	100 K.	62.	—	—
" " " " " "	—	54.	—	—
" " " " " "	—	30.	32.	—
" " " " " "	—	32.	34.	—
Limon Mevinski	—	—	—	—
" " " " " "	zaboj	9.	10.	—
Pomaranče	—	—	—	—
" " " " " "	—	7.	8.	—
Mandeljni Dalmatinski	—	—	—	—
" " " " " "	100 K.	64.	66.	—
" " " " " "	—	70.	72.	—
Pinjoli	—	—	—	—
Bohči Dalmatinski	—	—	—	—
" " " " " "	—	9.	9.50	—
S. okve Pulješko	—	—	—	—
" " " " " "	—	15.	15.25	—
Saltanine	—	—	—	—
" " " " " "	—	30.	40.	—
Vamperli	—	—	—	—
" " " " " "	100 K.	24.	25.	—
C. b. b. c.	—	—	—	—
" " " " " "	—	28.	34.	—
Polenovke srednje velikosti	—	—	—	—
" " " " " "	—	43.	44.	—
" " " " " "	—	45.	46.	—
Sladiki v velikih sodih	—	—	—	—
" " " " " "	—	—	—	—

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. H koncu min-
 niversega tedna je prodal mlin Haggenmacher
 v Budimpešti nekoliko vagonov svoje štev.
 4 po povprečno f. 10.80. V tem tednu bila
 je kupčija zelo slaba, kelikor se dostaje lo-
 kalnega konsuma; izvozili pa so nekoliko
 blaga nekateri ogerski mlini in „Economo“
 po jako različnih cenah. Cene raznih mlinov
 so malone iste, kakor smo jih označili zad-
 njič, izvzemši tu in tam kakšno nezna-
 znižanje.
 Otrobi. Početkom tega tedna ponujali
 so ogerski izdelek po f. 3.60 do 3.85 loko
 Pešta. Ne znamo pa, da-li je bilo kaj kup-
 čije. „Economo“ zahteva za svoje f. 4.70,
 toda kupčije je malo.
 Drobnji otrobi so se podražili pov-
 prečno za 25 nč. kvintal na dotične cene,
 katere smo objavili v poslednjem poročilu.

O zaključku doznajemo, da je mlin „Con-
 cordia“ prodal nekoliko vagonov svojih šte-
 vičk 2 in 3 po f. 12 in 11.40, proti 1 1/2 %
 odbitka.

Goved. Od 13. do 19. t. m. prodalo
 se je v Trstu 385 volov in 70 krav klavne
 živine in sicer 140 volov iz Kranjske, 12
 iz Hrvaške, 16 iz Istre, 109 iz Dalmacije,
 iz Ogorske, 98 iz Bosne, in 16 domačih.
 Plavevali so se: voli iz Kranjske po f. 51.—
 do 52.50; voli iz Hrvaške po f. 50.— do
 50.50; iz Istre po f. 50.— do 51.50; iz
 Dalmacije po f. 50.— do 50.50 iz Ogorske
 po f. — do —, iz Bosne po f. 50.— do
 51.50 in domači po f. 51.— do
 52; domače krave po f. 49.— do 50.—
 krave iz Italije po f. 50.— do 51.— in
 krave iz Kranjske po f. 49.— do 50.—
 kvintal mrtve vage.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo
 se je v tem tednu po f. 3.30, II vr. po f.
 2.25 slama I. vr. po f. 3.20. in II vr. po f.
 2.60 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši.
 Kranjsko surovo maslo prodalo se je v
 tem tednu v partijah od 20 do 30 kg.
 po 84 do 86 nč., v partijah od 30 do 50
 kg. po 82 do 84 nč., furlansko surovo
 maslo v part. od 20 do 30 kg. po 98 nč.
 do 1 for. in v partijah od 30 do 50 kg.
 po 96 do 98 novč. kilogram. Tolminko
 surovo maslo I. vrsti po f. 1.— do 3.80
 kilogram.

Jajca na debelo po f. 2.40 do 2.60
 sto komadov.
 Kokoši po f. 1.— do 1.30 komad,
 piščeta po f. 1.30 do f. 1.60 par.
 Krompir, navadni, na debelo po 4.—
 do 5.50 kvintal. „R. M.“

Razpis.

Podpisani naznanja, da se bode javna
 zmanjševalna dražba za oddajo poprave župne
 cerkve in zvonika v Boljnu (Istra) vršila
 dne 27. junija 1896 ob 2 uri popoldne v
 Boljnu. Troški proračunjeni so na 1520 glđ.
 53 nč., načrti in stavbeni pogoji ležé pri
 župnem uradu v Boljnu (Istra).

Fr. Matičić,
 župnik.

Odvetniškega sollicitatorja

spretnega in popolnoma zmožnega sloven-
 skega jezika v govoru in pisavi, razun tega
 pa še laškega ali nemškega jezika, z lepo
 pisavo sprejme

Dr. Miha Truden

za svojo odvetniško pisarno, katero odpré v
 polovici meseca septembra t. l. v Trstu.

Ponudbe pod adreso

Dr. Miha Truden,

Trst Via Cecilia šte. 4.

Bratje Ribarić, izdelovalci oglja v sv.
 Petra, pripravljajo svoje
 zaloga v Trstu: **Via Fondare 2. I. Piazza
 della Valle 2, via Madonna 2, Piazzetta
 Cordalutti 2,** z uhom tudi v **ulici Torrente**
 po **najnižjih cenah.** Ogje I. kakovosti
 karbonina, kok, drva na metre itd. Naročbe se spre-
 mljuje tudi z dopisnic.

Franjo Wutscher in dr.

Piazza S. Catterina 2. I. nad.
 Sobno opravilo in manufakturno blago, zra-
 cala, podobne, šepne ure in naravnice na 8
 in 15 dni.
 Za gotovo plačilo in na obroke.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori).
 čisti kri ter jo izvrstno sredstvo proti onim
 sluhom, če poče v želodcu, kakor proti
 slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden
 omot za zdravljenje, stoji 50 nč. ter se
 dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

V PLANINI

na Notranjskem
 je oddati za čas poletja več lepih, mo-
 biliranih sob. — Natančneje se izve pri
 lastniku **Ant. Kovšca, v Planini.**

Hiša

na lepem prostoru
 v Svetem, pri Komnu

je na prodaj. Poleg hiše so druga gospo-
 darska poslopja in velik vrt. Vse
 skupaj je prav pripravo za gostilno in pro-
 dajalnice. Natančneje podatke je dobiti pri
 g. **Antonu Šorliju,** kavarna Commercio v Trstu

Škropilnice proti peronospori
inženirja Živica,
 katere so se sploš-
 no uvedle valed
 njih preprostost,
 trpežnost, lahke
 uporabe za vsako
 roko trt itd. pro-
 dajejo, dasi so mnogo zboljšane,
 vendar po dosedanjih nizkih
 cenah.
Živic i družb. v Trstu
 Cenike odpošiljajo na zahtevanje
 franko.
 Na vse c. kr. poštno urado pošil-
 jajo popolne škropilnice franko,
 proti povzetju 10 glđ.
 Izdelujejo tudi stroje za pr-
 šanje z žepnim, neprestano delu-
 jočim stiskalnicam itd.

Znana domača gostilna
„AL CASTELLO DI DORNBERG“
 v TRSTU,
 v ulici Farneto št. 11
 v kateri so tožijo le pristna vipav-
 ska vina in sveže pivo, pri-
 poroča se sl. občinstvu z mesta in z dežele.
Sladki riesling po 52 novč.
bele in črne vino, liter po 40 novč.
 Pivo po 32 nč.; v steklenicah po 20 nč.
 Vino na dom od 5 litrov in več po 4 nč. ceneje.
 Kuhinja je preskrbljena s tečnimi jedili. Ceno
 primerno nizko. **Fran Rjavec.**

Alfonso Danese v Trstu
TOVARNA MILA (žajfe)
Via della Fabbrica št. 7
 priporoča kot posebnost svoje milo
 za perilo.
 Odpošilja se izven Trsta v omotih od 25 kg. naprej.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST
 via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
 (nasproti veliki vojarni),
 prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsako-
 vrstna angloška
kolesa (bicykle)
 Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H.
 Kleyer Frankfurt in „Viktoria Cycle
 Works“ Wolverhampton Angleško.
 Kolesa Adler: so svetovno znana in se ra-
 bijo v nemški vojski.
 Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor
 ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja
 se na deželo in na vse kraje.

Podpisana si usojava najuljudneje naznaniti, da
 sva prevzela že skoraj 30 let obstoječo, slavemu ob-
 činstvu tukaj in v okolici dobro poznano trgovko
G. Olifčič ter se priporočava sl. občinstvu, da bi
 naju isto blagohotno podpiralo z naročili.
 Priporočamo se posebno čč. duhovščini in gg.
 uradnikom tu in v okolici, da blagovolijo naju vso-
 stranski podpirati ter obljubljajo, da bodeva točno
 in koliko najbolj mogoče dobro postregla z nizko
 ceno in dobrim blagom.
 Za obilno naročbo priporočava se
Olifčič & Comp.
 Via S. Catterina št. 9
 Cenilnik pošilja se na zahtevo brezplačno.

Franjo Počkaj
vía Molino a Vento št. 1.
 priporoča slavemu občinstvu v Trstu in oko-
 lici svoje
TRGOVINO USNJA.
 V zalogi nahajajo se tudi železni in leseni
 žolbi, žila in sploh vse, kar je potrebno za
 čevljarje, dobiva se po dobri in nizki ceni
 vedno sveže in dobro blago.

Norddeutscher Lloyd, Breme
Redna služba
 s parniki
 najprvega
 reda.
 Iz Breme v gornje kraje,
 kakor tudi v Baltimore,
 Montevideo in Buenos-
 Ayres.
 (mesečno)
 Informacije
 pri glavnem zastopstvu:
Küchler & C.°, Via Belvedere 2.

Srečke za zidanje cerkve ob jubileju cesarjevem po 1 glđ.
 Glavni dobitek:
30.000 goldinarjev
 vreden
 Srečke priporočajo: „Il Mercurio“, Girolamo Morpurgo, Mandel & Comp.

Išče se
parobrodšč za jezero.
 Ponudniki raj se obrnijo z nacrtom na P. R. „Po-
 ste restant“ Bled (Velde).
Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA
 (po domače „pri Prvačkovcu“)
 v Trstu,
ulica Solitario št. 12
 toči kelikor v gostilni, tolikor pri veseljah v
 „okolski telovadnici, vedno le pristna vipavska,
 Prvaška in kranjska be in črna vina. —
 Sladki riesling v steklenicah, in modre fran-
 kinjo, vsaka steklenica drži 1 liter in velja
 60 novč. — Postrežba je poštna, cena zmerna.
 Kuhinja je preskrbljena s tečnimi, toplimi in
 mrazimi jedili.
 Priporoča se rojakom v Trstu in z dežele.
 Toči vino tudi družinam 4 nč. ceneje,
 ako se odevame najmanj 5 litrov.

V krčmi
„Andemo de Matteo“
ulica Carintia, šte. 25,
 (pri kavarni „Adriatico“)
 se toči domače črno izborno vino po 32 nč.
 liter; kuhinja je po ceni in postrežba točna. Za
 mnogobrojni obisk se priporoča s spoštovanjem
Jurković
 gospodar.

Assicurazioni generali
 v Trstu
 (društvo je ustanovljeno leta 1831.)
 To društvo je raztegnolo svoje delovanje
 na vse veje zavarovanja posebno pa: na zava-
 rovanje proti požaru — zavarovanje po morju
 in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje
 na življenje.
 Društvena glavica in rezerva
 dne 31. decembra 1891. f. 58,071 673-84
 Premije za potrditvi v nasled-
 njih letih f. 30,541 700-64
 Glavnica za zavarovanje ži-
 venja do 31. decembra 1894 f. 169,939.625-03
 Plačana povračila:
 a) v letu 1894 f. 9,737.614-48
 b) od začetka društva do 31.
 decembra 1891 f. 382,401.706-51
 Letni računi, izkaz dosedaj plačanih od-
 škodvanj, tarife in pogoje za zavarovanja in
 sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu
 v uradu društva: Via della Stazione št. 889/1
 lastnoj hiši. 12-13

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
 (registrovana zadruga s omejenim poročtvom)
Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.
 Daje posojila na monico in intabulacijo proti 8 %
 obrestim, na zastavo srečk in vrednostih papirjev
 pa proti 5 1/2 % obrestim. Od hranilnih ulog plačuje
 po 4 % obresti.
 Uradni dnevi so:
 Vsaki dan od 9. do 12. ure popoldne in od 3.
 do 5. popoldne, srede izvzemši nedelje in praz-
 niki. Isplatuje se